

Podmínky ochrany aktiv Objednatele

Datum vydání: 11. 5. 2023

Verze 1

OBSAH

I.	PODMÍNKY OCHRANY AKTIV OBJEDNATELE.....	3
1	Primární aktiva	3
2	Podpůrná aktiva SŽ.....	4
3	Podpůrná aktiva třetích stran	4
II.	METODIKA ZPRACOVÁNÍ KATALOGU HROZEB	5
1	Výběr podpůrných aktiv a definování možných dopadů	5
2	Vyplnění tabulky katalogu hrozeb	5
3	Opakovaně používané prostředky.....	7
III.	OBECNÝ SOUBOR OPATŘENÍ A ZÁSAD BEZPEČNOSTI	8
1	Vypracování plánu zabezpečení	8
2	Organizační opatření	9
3	Režimová opatření	9
4	Fyzická ochrana	10
5	Bezpečnostní technologie.....	10

I. PODMÍNKY OCHRANY AKTIV OBJEDNATELE

Objednatel upozorňuje, že v prostoru stavby se pro něj nacházejí významná a chráněná aktiva, na které Zhotovitele upozorňuje tímto dokumentem. Současně je Zhotovitel povinen chránit všechna Primární i Podpůrná aktiva Objednatele maximálními možnými prostředky a předcházet tak jejich ohrožení.

Objednatel současně upozorňuje, že za bezpečnost stavby a předcházení škodám odpovídá Zhotovitel – tento dokument je souborem upozornění, požadavků a obecných zásad, které jsou minimálním nutným rozsahem a u kterých vzhledem k charakteru stavby, staveniště a jednotlivých etap není možné definovat přesný soubor opatření pro jednotlivé části. Zhotovitel proto zpracuje v rámci zhotovení stavby všechna opatření.

1 Primární aktiva

Primárními aktivy Správy železnic, státní organizace (dále jen „SŽ“) jsou především základní služby zajišťované touto státní organizací. Předmětem této analýzy jsou pouze ta primární aktiva, k jejichž ohrožení může dojít v souvislosti s realizací plánovaných stavebních činností a v jejichž důsledku může být narušeno nebo zcela znemožněno poskytování základních služeb. Za tato primární aktiva lze považovat:

1.1 Provoz dráhy

Klíčovou službou je z podle *zákona dráhách* se provozováním dráhy rozumí činnosti, kterými se zabezpečuje a obsluhuje dráha a organizuje drážní doprava. Dráha je provozuschopná za předpokladu, že její technický stav zaručuje její bezpečné a plynulé provozování.

Ve smyslu *zákona o krizovém řízení* a nařízení vlády o kritériích pro určení prvků kritické infrastruktury je z pohledu zachování základních služeb zásadní železniční doprava ve smyslu celostátní dráhy, včetně jejích strukturálních součástí, pokud pro ni neexistují odklonové trasy s odpovídající traťovou třídou zatížení a prostorovou průchodností pro ložnou míru.

Provoz dráhy je současně základní službou podle *zákona o kybernetické bezpečnosti*, neboť její poskytování je závislé na sítích elektronických komunikací nebo informačních systémech a její narušení by mohlo mít významný dopad na zabezpečení společenských nebo ekonomických činností v odvětví dopravy.

A konečně je železniční doprava považována za základní službu rovněž nově schválenými evropskými směrnici *CER* a *NIS2*, které budou transponovány do české legislativy v průběhu příštích několika měsíců.

1.2 Provoz sítí elektronických komunikací

Další základní službou související bezprostředně s provozem dráhy a podnikáním SŽ je ve smyslu *zákona o elektronických komunikacích* zajišťování sítě elektronických komunikací, zejména její zřízení provozování, dohled nad ní nebo její zpřístupnění. Prvky této infrastruktury mohou být buďto součástí vlastního tělesa dráhy nebo bezprostředně přiléhat k drážní cestě, přičemž příslušná infrastruktura může být jak v majetku SŽ nebo může náležet třetím stranám (zejména společnosti ČD Telematika).

Provoz sítí elektronických komunikací je z pohledu zachování základních služeb zásadní i ve smyslu *zákona o krizovém řízení* a nařízení vlády o kritériích pro určení prvků kritické infrastruktury, které ji definuje a v kategorii označuje jako komunikační a informační systémy.

Provoz digitální infrastruktury je současně základní službou podle *zákona o kybernetické bezpečnosti*, neboť její poskytování je závislé na sítích elektronických komunikací nebo informačních systémech a její narušení by mohlo mít významný dopad na zabezpečení společenských, anebo ekonomických činností.

A stejně jako železniční doprava je i digitální infrastruktura považována za základní službu podle evropských směrnic *CER* a *NIS2*.

1.3 Provoz nádražních budov

Důležitou základní službou (nikoli však ve smyslu zvláštní právní úpravy) je pro SŽ, jako podnikající právnickou osobu, provoz částí nádražních budov, které neslouží k vlastnímu provozu dráhy, ale plynou z nich SŽ jako pronajímateli nemalé finanční příjmy. Jedná se zejména o pronájem nebytových prostor za účelem podnikání třetím stranám, ať už jde o maloobchodní prostory, gastronomické provozovny či sklady.

Konečně vzhledem k hodnotě a nenahraditelnosti lidského života doporučujeme zařadit vedle základních služeb mezi primární hodnoty také:

1.4 Životy a zdraví cestujících, zaměstnanců a veřejnosti

2 Podpůrná aktiva SŽ

2.1 Dráha, zejména:

- Železniční tratě, mosty a tunely
- Elektrická infrastruktura
- Sdělovací a zabezpečovací technika
- Komunikační a informační systémy

2.2 Zařízení služeb, zejména:

- Železniční stanice a zastávky
- Odstavné koleje
- Čerpací stanice
- Jiná technická zařízení
- Opravárenské a údržbářské vybavení pro údržbu a opravy dráhy a vozidel

2.3 Vozidla, zejména:

- Lokomotivy, vagóny a další kolejová vozidla
- Silniční motorová vozidla

2.4 Další movitý majetek

3 Podpůrná aktiva třetích stran

3.1 Budovy a pozemky, zejména:

- Budovy
- Pozemky

3.2 Liniové stavby a sítě, zejména:

- Dráha (včetně odstavných kolejí a vlečků)
- Pozemní komunikace (silniční i pěší)
- Přenos a distribuce elektřiny
- Přeprava a distribuce zemního plynu
- Přeprava a distribuce ropy a ropných produktů
- Distribuce pitné vody
- Vedení odpadních vod
- Veřejné osvětlení
- Komunikační a informační systémy

3.3 Vozidla, zejména:

- Lokomotivy, vagóny a další kolejová vozidla
- Silniční motorová vozidla

3.4 Další movitý majetek

II. METODIKA ZPRACOVÁNÍ KATALOGU HROZEB

Zhotovitel je povinen zpracovat katalog hrozeb a opatření, která bude v rámci činnosti realizovat. V příloze tohoto dokumentu je k dispozici šablona tabulky „Katalog hrozeb“, které je vytvořena pro vlastní zpracování katalogu hrozeb Zhotovitelem.

1 Výběr podpůrných aktiv a definování možných dopadů

V této části Zhotovitel vybírá podpůrná aktiva SŽ ve vztahu k ZD a reálnému stavu staveniště, která mohou být stavbou ohrožena, a současně definuje možné dopady i do aktiv třetích stran.

2 Vyplnění tabulky katalogu hrozeb

2.1 Sloupec: Identifikační číslo

V tomto bodě Zhotovitel jednotlivým aktivům přiřadí identifikační číslo pro každé určené podpůrné aktivum.

2.2 Sloupec: Číslo etapy

V tomto bodě Zhotovitel doplní, které etapy se řešená hrozba dotýká, například: pokud je stavba dělena do šesti etap, bude v této kolonce uvedeno číslo 1 až 6.

2.3 Sloupec: Vybrané podpůrné aktivum

Zde Zhotovitel vybírá ze seznamu podpůrných aktiv, která mají následně vliv na aktiva primární. Dle následující tabulky a dle kapitoly I.

Podpůrné aktivum	Skupina podpůrného Aktiva
SŽ: Zaměstnanci	SŽ: Zaměstnanci
SŽ: Železniční tratě, mosty a tunely	SŽ: Dráha
SŽ: Elektrická infrastruktura	SŽ: Dráha
SŽ: Sdělovací a zabezpečovací technika	SŽ: Dráha
SŽ: Komunikační a informační systémy	SŽ: Dráha
SŽ: Železniční stanice a zastávky	SŽ: Zařízení služeb
SŽ: Odstavné koleje	SŽ: Zařízení služeb
SŽ: Čerpací stanice	SŽ: Zařízení služeb
SŽ: Jiná technická zařízení	SŽ: Zařízení služeb
SŽ: Opravárenské a údržbářské vybavení pro údržbu a opravy dráhy a vozidel	SŽ: Zařízení služeb
SŽ: Lokomotivy, vagóny a další kolejová vozidla	SŽ: Vozidla
SŽ: Silniční motorová vozidla	SŽ: Vozidla
SŽ: Další movitý majetek	SŽ: Další movitý majetek
Cestující	Cizí: Cestující
Zaměstnanci třetích stran	Cizí: Zaměstnanci
Cizí majetek: Budovy	Cizí: Budovy a pozemky
Cizí majetek: Pozemky	Cizí: Budovy a pozemky
Cizí majetek: Dráha (včetně odstavných kolejí a vleček)	Cizí: Liniové stavby a sítě
Cizí majetek: Pozemní komunikace (silniční i pěší)	Cizí: Liniové stavby a sítě

Cizí majetek: Přenos a distribuce elektřiny	Cizí: Liniové stavby a sítě
Cizí majetek: Přeprava a distribuce zemního plynu	Cizí: Liniové stavby a sítě
Cizí majetek: Přeprava a distribuce ropy a ropných produktů	Cizí: Liniové stavby a sítě
Cizí majetek: Distribuce pitné voda	Cizí: Liniové stavby a sítě
Cizí majetek: Vedení odpadních vod	Cizí: Liniové stavby a sítě
Cizí majetek: Veřejné osvětlení	Cizí: Liniové stavby a sítě
Cizí majetek: Komunikační a informační systémy	Cizí: Liniové stavby a sítě
Cizí majetek: Lokomotivy, vagóny a další kolejová vozidla	Cizí: Vozidla
Cizí majetek: Silniční motorová vozidla	Cizí: Vozidla
Cizí majetek: Další movitý majetek	Cizí: Další movitý majetek

2.4 Sloupec: Název hrozby

V tomto sloupci Zhotovitel napíše označení hrozby, příkladem: výpadek energie; krádež; neoprávněný vstup a jiné.

2.5 Sloupec: Popis hrozby

Podrobný popis hrozby a jejích dopadů na podpůrná aktiva SŽ.

2.6 Sloupec: Doporučená opatření na straně SŽ, pokud není ovlivnitelné stavbou

Zde Zhotovitel uvede opatření, která nemůže ovlivnit on sám, například: doporučení odklonit v určité době veškerou dopravu.

2.7 Sloupec: Popis organizačního řešení

Toto pole je pro popis toho, jaká organizační opatření Zhotovitel přijme.

Organizační opatření jsou opatření zaměřená na organizaci a řízení pracovních procesů a chování pracovníků tak, aby se minimalizovaly rizika a zvýšila úroveň bezpečnosti na stavbě. Tyto opatření mohou zahrnovat například:

- Vzdělávání a školení zaměstnanců
- Zavádění a dodržování standardů bezpečnosti
- Příprava plánu prevence
- Zajištění správného vybavení
- Kontrola přístupu na stavbu

2.8 Sloupec: Popis režimového řešení

Toto pole je pro popis toho, jaká režimová opatření Zhotovitel přijme.

Režimová opatření jsou opatření zaměřená na kontrolu přístupu a pohybu osob a vozidel na stavbě a na zajištění dodržování bezpečnostních pravidel během provádění prací. Tyto opatření jsou důležitá pro minimalizaci rizik spojených s pracemi na stavbě a pro zajištění bezpečnosti pracovníků, subdodavatelů a ostatních osob, které se pohybují na stavbě.

Mezi režimová opatření mohou patřit například:

- Zavedení kontrolních bodů
- Kontrola přístupových práv
- Zákaz vstupu neoprávněných osob
- Zavedení časových limitů
- Zavedení pravidel pro manipulaci s materiály
- Zabezpečení a uzavření pracovišť

2.9 Sloupec: Popis fyzického zabezpečení

Toto pole je pro popis toho, jaké fyzické zabezpečení Zhotovitel přijme.

Opatření fyzické bezpečnosti jsou opatření zaměřená na fyzickou ochranu na stavbě, aby byla minimalizována rizika spojená s krádežemi, vandalstvím a dalšími trestnými činy. Tyto opatření jsou důležitá pro zajištění bezpečnosti na stavbě a pro ochranu majetku.

Mezi opatření fyzické bezpečnosti mohou patřit například:

- Mechanické prostředky – ploty, brány, závory, mříže
- Fyzická ostraha – strážní/bezpečnostní služba
- Ohraničení stavby
- Zabezpečení přístupů
- Zabezpečení strojů

2.10 Sloupec: Popis technologického zabezpečení

Toto pole je pro popis toho, jaké technologické zabezpečení Zhotovitel přijme.

Opatření technologické bezpečnosti jsou opatření zaměřená na zajištění bezpečnosti a ochrany technických zařízení a procesů, které se používají na stavbě. Tyto opatření jsou důležitá pro minimalizaci rizik spojených s haváriemi a nehodami, které by mohly ohrozit zdraví a bezpečnost pracovníků a subdodavatelů.

Mezi opatření technologické bezpečnosti mohou patřit například:

- Ochrana elektrických zařízení
- Ochrana strojů a zařízení
- Zabezpečovací systém
- Kamerový systém
- Protipožární systém
- Monitorování technických zařízení

3 Opakovaně používané prostředky

V případě, že v rámci předchozích etap Zhotovitel uvede opatření, které se bude využívat po celou dobu trvání stavby (například při zřízení staveniště se instaluje i kamerový systém) – bude toto opatření možné v tabulce použít jako opatření pro jiné hrozby.

III. OBECNÝ SOUBOR OPATŘENÍ A ZÁSAD BEZPEČNOSTI

Objednatel upozorňuje, že Zhotovitel je plně odpovědný za celou bezpečnost stavby, včetně ochrany výše zmíněných aktiv a současně nese odpovědnost za vlastní vyhodnocení skutečné situace stavby a změnám, které sebou stavba svým charakterem přináší.

Objednatel současně definuje obecné zásady bezpečnosti, které je Zhotovitel povinen dodržovat po celou dobu stavby.

1 Vypracování plánu zabezpečení

Zhotovitel vypracuje plán nejen v souladu se zákonem požární ochrany, ale současně zpracuje i způsob ochrany výše zmíněných aktiv Objednatелеm. Za zpracování tohoto plánu je odpovědný Zhotovitel a je povinen je v aktuální verzi předložit zástupci Objednatele. Cílem tohoto plánu je eliminovat rizika spojená s činností Zhotovitele a zvýšenými riziky, které sebou stavba obecně přináší (zvýšený pohyb osob, omezená možnost oplocení a podobně). Plán by měl obsahovat, jaká opatření se budou uplatňovat pro zabezpečení staveniště, jaké technologie a ostraha budou na místě staveniště a jak se bude jednat v případě nouzové situace – tzn. Včetně zásahového plánu. Tento plán musí obsahovat i všechny níže zmíněné zásady.

Součástí bezpečnostního plánu musí být i reakce na jednotlivá porušení a to vždy s informováním odpovědné osoby Objednatele písemnou formou.

Bezpečnostní plán také musí počítat s pravidelným hlášením 1× za 24 hodin a do 6 hodin od mimořádné situace na staveništi (jakéhokoliv charakteru).

1.1 Stanovení bezpečnostních opatření

Bezpečnostní opatření by měla být stanovena pro každou společnost, která používá staveniště. Mezi tato opatření by mohla patřit například instalace bezpečnostních kamer, uzamykání přístupových míst a stanovení bezpečné zóny kolem pracoviště.

1.2 Povinnost Zhotovitelů

Zhotovitel zajistí, že všichni jeho poddodavatelé, kteří se účastní prací na staveništi, budou dodržovat bezpečnostní opatření a pravidla, aby minimalizovali riziko nehod, případně snížili možnosti ohrožení výše zmíněných aktiv.

1.3 Kontrola vstupu a výstupu

Zhotovitel zajistí, aby vstup a výstup ze staveniště byly trvale monitorovány a byla stanovena pravidla pro vstup a výstup, aby se minimalizovalo riziko krádeže materiálu a dalších rizik.

1.4 Osvětlení a signalizace

Staveniště by mělo být dostatečně osvětleno a signalizováno tak, aby bylo jasné, kde jsou nebezpečné oblasti a kde se nachází překážky.

1.5 Opatření pro zamezení vniknutí neoprávněných osob

Staveniště by mělo být oploceno a uzamykáno tak, aby se na něj nedostali neoprávněné osoby.

- a) Instalace plotu nebo bariér – staveniště by mělo být obklopeno plotem nebo bariérami, aby se na něj nedostali neoprávněné osoby. Plot nebo bariéry by měly být pevné a dostatečně vysoké, aby zamezily překonání.
- b) Instalace bezpečnostních kamer – kamerový systém by měl být instalován na staveništi, aby bylo možné sledovat, zda se na staveniště nedostali neoprávnění lidé.

- c) Kontrola vstupu a výstupu – na vstupu na staveniště by mělo být umístěno bezpečnostní kamera a přístup by měl být kontrolován, například pomocí vstupních karet nebo jiných identifikačních prvků.
- d) Bezpečnostní osvětlení – okolí staveniště by mělo být dobře osvětleno, aby bylo viditelné a bylo možné snadno rozeznat neoprávněné osoby.
- e) Označení a signalizace – na hranici staveniště by mělo být umístěno výstražné znamení nebo cedule s varováním, že vstup je zakázán nebo pouze povolen neoprávněným osobám.
- f) Pravidelné kontroly – měli by být prováděny pravidelné kontroly staveniště, aby se zjistilo, zda se na něj nedostali neoprávnění lidé.

Zhotovitel odpovídá za to, že tyto zásady zabezpečení budou průběžně aktualizovány a přizpůsobovány situaci na staveništi a potřebám jednotlivých společností.

2 Organizační opatření

1. Zhotovitel definuje osobu odpovědnou za bezpečnost na staveništi. Tato osoba bude zodpovědná za zpracování bezpečnostního plánu a současně za koordinaci bezpečnostních opatření, kontrolu přístupu a výstupu ze staveniště, sledování práce Zhotovitelů a koordinaci s ostatními společnostmi.
2. Zhotovitel vytvoří i bezpečnostní plán pro Objednatele tak, aby bylo možné ze strany Objednatele přizpůsobit vlastní bezpečnostní opatření v případě potřeby. Dojde-li v rámci stavby ke změně bezpečnostní situace, aktualizuje Zhotovitel tento bezpečnostní plán a bezodkladně jej předá Objednateli.
3. Zhotovitel zajistí pravidelné školení všech jeho zaměstnanců, stejně jako zaměstnanců poddodavatelů o bezpečnostních povinnostech a nutnosti ochrany aktiv a staveniště jako celku. Tato seznámení jsou kdykoliv k dispozici Objednateli k nahlédnutí, Zhotovitel je povinen vést tato školení prokazatelnou formou (elektronicky nebo papírově).
4. Zhotovitel zajistí, že na stanovišti budou bezpečnostní opatření pravidelnou součástí činností jeho zaměstnanců (například vedoucí směny, stavbyvedoucí a podobně) a tito zaměstnanci budou o této povinnosti prokazatelně informováni a v době své přítomnosti zodpovídají za výkon bezpečnostních opatření. Zhotovitel taktéž zajistí, že nenastane situace, kdy by na staveništi nebyla takto pověřená osoba. Tato osoba také odpovídá za provádění pravidelných kontrol bezpečnostních opatření.
5. Zhotovitel definuje v rámci bezpečnostního plánu zóny se zvýšeným bezpečnostním rizikem – například skladiště nářadí, elektrocentrála, skladiště PHM a podobně. Pro tyto zóny Zhotovitel definuje v rámci bezpečnostního plánu vlastní pravidla pro vstup do této části staveniště.

3 Režimová opatření

1. Zhotovitel v rámci bezpečnostního plánu definuje kontrolní režim při vstupu a odchodu ze staveniště.
2. Zhotovitel zajistí, že na staveništi budou jen ta vozidla Zhotovitele a poddodavatelů, která jsou evidována v souladu s bezpečnostním plánem a kdykoliv lze doložit, z jakého důvodu je toto vozidlo na staveništi. Osobní vozidla na staveništi jsou zvýšeným bezpečnostním rizikem a Zhotovitel zodpovídá za definování takových opatření, kterými bude minimalizováno riziko blokování přístupových cest a riziko nehod a úrazů.
3. Zhotovitel zpracuje systém pravidelných a náhodných kontrol, které budou součástí bezpečnostního plánu. Provádění kontrol prokazuje Zhotovitel na výzvu Objednatele prokazatelnou formou.

4 Fyzická ochrana

1. Zhotovitel zpracuje způsob fyzické ochrany staveniště pomocí instalace plotu nebo bariér pro oddělení staveniště od veřejnosti a okolních budov. Tento plot nebo bariéry by měly být instalovány kolem staveniště, aby se zabránilo neoprávněnému vstupu na staveniště a současně bylo sníženo riziko krádeže. Zhotovitel zajistí, aby bylo toto oplocení pravidelně kontrolováno v rámci bezpečnostního plánu.
2. Zhotovitel zajistí, že vstup na staveniště bude trvale zabezpečen vstupním zařízením, např. brána s čtečkou karet nebo průchodový turniket. Zhotovitel zodpovídá za to, že se na staveništi nevyskytují osoby a vozidla, u kterých není schopen prokázat jejich přítomnost.
3. Využití fyzických překážek jako jsou betonové zábrany, kovové sloupy je možné využít pro případ zamezení poškození chráněných aktiv Objednatele – kolejíště, infrastruktura a podobně. Zhotovitel zodpovídá za ochranu výše zmíněných aktiv.

5 Bezpečnostní technologie

1. Zhotovitel zodpovídá za instalaci bezpečnostních technologií tak, aby bylo možné monitorovat celý prostor staveniště. Bezpečnostní kamery by měly být instalovány na vstupu na staveniště a vnitřních prostorách, aby bylo možné sledovat, kdo vstupuje na staveniště a jak se na něm pohybují. Současně tyto kamery musí umožňovat dozor nad stavbou jako celkem v případě vyšetřování mimořádných událostí – například poškození chráněného aktiva stavbou.
2. Zhotovitel vybere takový kamerový systém, který bude umožňovat detekci osob, vozidel a zón, aby bylo možné v systému vyhledávat pomocí definovaných pravidel nebo definovat soubor alarmových opatření s definicí časových zón a výše zmíněných parametrů. Tento kamerový systém může být osazen také pomocí poplachového a zabezpečovacího systému s cílem zajistit a detekovat neoprávněný vstup na staveniště a zajistit včasnou reakci.

Tato opatření by měla zajistit bezpečnost staveniště a minimalizovat rizika spojená s prací na něm. Nicméně, je důležité, aby byla pravidelně aktualizována a upravována na základě nových rizik a potřeb staveniště.

Příloha: šablona tabulky „Katalog hrozeb“

Verze 1; 12. 5. 2023